

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 1 1

CUPRINS:

I. DATE GENERALE

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT

III. PROIECTE 2011

1. *Proiectul Internațional „Leadership educațional”*
2. *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor de persistare în școală a elevilor din familiile social-vulnerabile*
3. *Training metodologic pentru cadrele didactice de liceu în cadrul proiectului „Educație de Calitate în Mediul Rural din Moldova / QERAM”*
4. *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*

IV. SERVICII CEPD

V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

VI. REVISTA DIDACTICA PRO...

VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr.13, mun.Chișinău, MD-2012, Republica Moldova

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **web-site:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vice președinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILLO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator programe, lnahaba@prodidactica.md

Silvia BARBAROV, coordonator programe, sbarbarov@prodidactica.md

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI, expert consultant, lnicolaescu@prodidactica.md

Vera BUBULICI, asistent programe, vbubulici@prodidactica.md

Rodica CATAREU, asistent recepționist, reception@prodidactica.md

Elena MUNTEANU, Nina IAȚCO (personal de sprijin)

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare.

Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță, axate pe formarea abilităților de învățare continuă pe parcursul întregii vieți; promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând astfel participare și șanse egale pentru toți și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizat și licențiat de către Ministerul Educației. Certificatele oferite de Centru sînt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiectivele pe termen lung vizează:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățămîntului la distanță), pentru a răspunde mai eficient la solicitările concrete ale beneficiarilor direcți – profesorii și instituțiile de învățămînt;
- Oferirea în continuare a materialelor didactice și a publicațiilor, pentru a satisface nevoile beneficiarilor;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Creșterea nivelului de transparență la scară națională și internațională.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- Comunități școlare în acțiune: Crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familiile social-vulnerabile, cu sprijinul financiar al „Fondului de urgență”, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și Sud-Est și Asia Centrală – 2010-2012;
- Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia, finanțat de *Înaltul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și Biroul Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei* - 15 August - 15 Decembrie 2011;
- Proiectul Internațional „Leadershipul educațional”, sprijinit financiar de *Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta* – ianuarie 2010-iulie 2011;
- Sporirea participării și calității în educație în țările SEE (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al *OSI, ESP Budapesta* – 2008-2010;
- CONCEPT/Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică în Republica Moldova, cu sprijinul financiar al *Fundației „Liechtenstein Development Service”* – 2008-2010;
- Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și elaborare de materiale, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2008-2009;
- Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din R. Moldova, cu sprijinul financiar al *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2008-2009;
- Un viitor pentru copiii noștri, cu sprijinul financiar al *Fundației „Liechtenstein Development Service”* – 2007-2009;
- Școala de vară „Pacea este în mâinile noastre”, cu sprijinul financiar al *UNESCO Moldova* – 2008;
- Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală (în parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România) cu sprijinul *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2007-2008;
- Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente, cu sprijinul financiar al *Agenciei Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF* – 2006-2007;
- Succesul școlar pentru copiii romi (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România) cu sprijinul *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2006-2007;
- Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2006;
- Educație pentru echitate gender și șanse egale, cu sprijinul *Fundației SOROS-Moldova* – 2006;
- Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori (parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2005-2007;
- Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi, cu sprijinul financiar al *Consiliului Europei, Confidence-Building Measures* – 2005-2006;
- Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate, cu sprijinul financiar *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2005-2006;

- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociația Internațională de Lectură* – 2004-2005;
- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice cu sprijinul *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2004;
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociația Internațională de Lectură* – 2003-2004;
- Comunități de învățare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2003-2005;
- Toleranță și integrare socială. Informare și formare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2003-2005;
- Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități), cu sprijinul financiar al *Ambasadei Statelor Unite ale Americii* – 2003-2005;
- Educație prin Internet – disciplina școlară *Informatica*, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2002;
- Învățarea prin cooperare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2002-2003;
- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice, cu sprijinul financiar al *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2001-2003;
- Modernizarea Învățământului Preuniversitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2001-2002;
- Internet PRO EDUCATION, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1999-2002 (www.proeducation.md);
- Elaborarea Curriculumului național pentru liceu – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1999;
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1998-2002;
- Modernizarea Învățământului Umanistic, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță pentru traininguri metodologice pentru cadrele didactice de liceu servicii contractate de către Ministerul Educației în cadrul proiectului „*Educație de Calitate în Mediul Rural din Moldova*”, februarie – iunie 2011
- Servicii de consultanță pentru formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, Romania; servicii contractate de către Ministerul Educației în cadrul proiectului „*Educație de Calitate în Mediul Rural din Moldova*”, iulie – august 2010
- Servicii de consultanță pentru elaborarea ghidului pentru educatori „1001 idei pentru o educație timpurie de calitate”, servicii contractate de către Ministerul Educației (EFA/FTI), 2010
- Servicii de consultanță pentru elaborarea curricula pentru formarea inițială și formarea continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente , servicii contractate de către Ministerul Educației (EFA/FTI), 2009-2010

- Servicii de consultanță “Echitate și incluziune în educație. Pilotarea Instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației” – servicii contractate de către Ministerul Educației (2009).
- Evaluarea continuă la clasă, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009
- Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului, Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007
- Consultanță și programe de formare pentru autorii de manuale, Bishkek, Kyrgyzstan, servicii contractate de către Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006
- Consultanță pentru autorii de Curriculum și materiale didactice pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie, 2005
- Consultanță formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, managerilor de grădinițe, școli și instituții superioare de învățământ.

III. PROIECTE 2011

1. PROIECTUL INTERNAȚIONAL „LEADERSHIP EDUCAȚIONAL”

Scopul proiectului: Promovarea leadershipului educațional în rândurile profesorilor din țară, în cadrul unui proiect-pilot

Inițiator și coordonator internațional: Gordana Miljevici, Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta

Bugetul proiectului – 8000 \$

Perioada de implementare: ianuarie 2010-iulie 2011

Echipa de implementare:

Viorica Goraș-Postică – coordonatoare de proiect

Rima Bezede – expertă formatoare

Diana Cujbă – asistentă

Elena Cartaleanu – traducătoare

Descriere: Proiectul a fost implementat, în colaborare cu o echipă de profesori de la Universitatea din Cambridge, Facultatea de Educație, coordonator DAVID FROST în 11 țări din Europa de Sud-Est: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Grecia, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România, Serbia și Turcia. În proiectul dat nu a fost vorba de o nouă sarcină pusă pe umerii profesorilor, ci de un ajutor real pentru ei, ca să-și îmbunătățească prestația, pentru a-i ajuta să conștientizeze necesitatea de schimbare, inovare, creație. A fost, astfel, o deosebită ocazie de a identifica problemele și de a găsi, prin intermediul unei cercetări individuale, a celor mai eficiente și potrivite căi de soluționare a acestora. Totodată, acest proiect a oferit șanse comunității pedagogice să facă un schimb dirijat de bune practici, profesorii implicându-se în mod voluntar.

Prin acest proiect, s-a acoperit, în contextul nostru, nevoia de a dezvolta o cultură profesională, inclusiv prin inițierea unor cercetări practice și prin elaborarea/completarea portofoliului de fiecare profesor, ca document personal, ce confirmă parcursul de dezvoltare personală și profesională.

Conform inițiatorului dr. DAVID FROST, Leadershipul Educațional este un „gigant adormit” în sfera educațională, care abordează învățarea multistadială:

- Învățarea studentului/elevului
- Învățarea profesorilor
- Învățarea instituțională
- Învățarea sistemică, la nivel de sistem educațional.

Leadershipul educațional se axează pe învățarea de calitate, pe monitorizarea acesteia și pe evaluarea ei sistematică, pe dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Această inițiativă este un răspuns la provocările lumii contemporane, axate pe schimbarea continuă, este un impact la nivel de cercetare individuală și de comunitate academică. Se pune accentul pe inițierea unor proiecte de dezvoltare profesională, pe cercetarea unor probleme personale, locale și împărtășirea soluționării acestora la nivel de comunitate. Leadershipul educațional încurajează formarea rețelelor de învățare a cadrelor didactice la nivel național și internațional. Mai întâi, profesorii sînt stimulați să vină cu inițiative de cercetare și rezolvare a unor probleme, apoi să acționeze strategic, colaborînd cu colegii, să ducă o evidență a practicii sale în problema dată, să aibă discuții profesionale cu colegii, să scrie despre cercetările și încercările sale de schimbare și de introducere a unor practici pozitive.

Este o cale sigură de a încuraja profesorii să devină mai creativi, mai aproape de necesitățile concrete ale elevilor/studentilor și mai aproape de cerințele societății, aflate în continuă și ireversibilă schimbare.

Activități:

- Inițierea acordurilor de colaborare cu trei școli din Moldova, echipele cărora au fost selectate prin concurs (cîte 5 profesori din fiecare școală, inclusiv 1-2 manageri);
- Traducerea din limba engleză a materialelor conceptuale și a instrumentelor de lucru pentru profesorii încadrați în proiect. Materialele au fost oferite de Universitatea din Cambridge;
- Crearea oportunităților de dezvoltarea profesională a profesorilor prin încadrarea acestora în activități de cercetare practică,
- Organizarea unor seminare cu elemente de training cu profesorii – 5 la Chișinău și 2 în teritoriu;
- Oferirea consultanței metodice pentru profesorii din proiect;
- Certificarea profesorilor încadrați în proiect;
- Inițierea unor rețele de colaborare națională și regională;
- Participare la reuniuni internaționale ale coordonatorilor și experților din proiect;
- Elaborarea unor rapoarte naționale pentru etapele-cheie din proiect.

REZULTATELE PROIECTULUI

- 3 școli implicate în proiect, cu o cultură organizațională îmbunătățită și actualizată din perspectiva exigențelor profesionale prevăzute în proiect: LT „Emil Necula”, Mereni, Anenii Noi, LT „Liviu Damian”, Rîșcani, LT Petruna, Glodeni;
- 15 profesori-lideri formați și 15 proiecte de dezvoltare profesională elaborate;
- 15 cercetări individuale desfășurate și monitorizate, cu tematici inedite;
- 7 întruniri naționale și două internaționale a managerilor și profesorilor din proiect;
- Un ghid cu instrumente metodice validat în mod experimental și diseminat, tiraj – 500 ex., intitulat *Leadership educațional: o provocare pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice*;
- Informații curente despre desfășurarea proiectului, publicate în revista DIDACTICA PRO și pe site-ul www.prodidactica.md, rubrica „Noutăți”.

Coordonator proiect: Viorica Goraș-Postică

2. COMUNITĂȚI ȘCOLARE ÎN ACȚIUNE: CREAREA CONDIȚIILOR DE PERSISTARE ÎN ȘCOALĂ A ELEVILOR DIN FAMILIILE SOCIAL-VULNERABILE

Sprijin financiar: Fondul de urgență, creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și Sud-Est și Asia Centrală, oferit prin intermediul Fundației SOROS-Moldova.

Buget: 959 000 \$

Perioada de implementare: noiembrie 2010 – decembrie 2012

Scopul proiectului: Sprijinirea școlilor din mediul rural prin crearea unor condiții de frecventare a școlii pentru copiii din familiile social-vulnerabile și menținerea motivației acestora pentru învățare și dezvoltare, având în vedere faptul că familiile din care fac parte sînt profund afectate de criză.

Parteneri:

- Ministerul Educației
- Direcțiile Raionale ÎTS
- Comunitățile locale
- ONG-uri
- APL
- Echipele școlilor selectate

Beneficiari:

Copii din familiile social-vulnerabile, afectate de criza economică

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonatori proiect: Lilia NAHABA, Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Formatori: 12 formatori în scrierea și implementarea proiectelor, 12 formatori psihologi

Activități principale:

Componenta I

Granturi pentru optimizarea condițiilor care să ajute copiii din familiile social-vulnerabile să nu abandoneze școala (Cca 82 % din fondurile proiectului)

1. Asigurarea copiilor din familiile social-vulnerabile cu suport material (haine, încălțăminte, rechizite școlare etc.) astfel încît aceștia să frecventeze școala în perioada rece a anului.
2. Dezvoltarea competențelor echipelor școlare în elaborarea de proiecte care să se axeze pe inițierea și realizarea unor activități extracurriculare interesante și atractive pentru copiii din familiile social-vulnerabile rămași fără supravegherea părinților.
3. Sprijinirea echipelor școlare în implementarea proiectelor prin oferirea de granturi în baza proiectelor elaborate.

Rezultate:

- 50 de școli selectate pentru încadrarea în proiect;
- 2 conferințe de presă pentru lansarea proiectului;
- 2200 copii au primit suport material (scurtă, încălțăminte, rechizite școlare);
- crearea unei echipe de 12 formatori cu experiență în domeniul elaborării și implementării proiectelor;
- 50 echipe comunitare formate și instruite în scrierea și implementarea proiectelor (200 persoane) – program de instruire 30 de ore;

- 50 de proiecte elaborate și implementate de echipele comunitare, care vizează crearea condițiilor și a sprijinului material pentru ca elevii din familiile social vulnerabile să nu abandoneze școala;
- un amplu suport de curs oferit în cadrul programului de instruire a profesorilor;
- 133 activități extracurriculare dezvoltate în cele 50 de școli implicate în proiect;
- 50 de vizite de monitorizare realizate.

Instituțiile implicate în proiect:

1. Gimnaziul Enichioi, Cantemir	26. LT "C.Stamati", Ocnița
2. Gimnaziul Tăura Veche, Sîngerei	27. LT "A.Mateevici" Alexandru Ioan Cuza, Cahul
3. Gimnaziul Păpăuți, Rezina	28. LT Cișmichioi, Vulcănești
4. Gimnaziul Orac, Leova	29. LT Racovăț, Soroca
5. Gimnaziul Șamalia, Cantemir	30. LT Holercani, Dubăsari
6. Gimnaziul Cupcini, Edineț	31. LT "Viorel Cantemir" Sofia, Drochia
7. LT "V.Stroiescu" Brînzani, Edineț	32. LT "Ștefan cel Mare" Bravicea, Călărași
8. LT Râșpopeni, Șoldănești	33. LT "A.Donici" Ciuciuleni, Hîncești
9. Gimnaziul Javgur, Cimișlia	34. LT "Grigore Vieru" Sărata Veche, Fălești
10. Gimnaziul Băhrinești, Florești	35. LT Bălăurești, Nisporeni
11. LT "Grigore Vieru" Borogani, Leova	36. LT "Meșterul Manole" Sălcuța, Căușeni
12. Gimnaziul Nemțeni, Hîncești	37. LT "Prometeu" Baraboi, Dondușeni
13. Gimnaziul Ghetlova, Orhei	38. LT Cuhnești, Glodeni
14. LT Batîr, Cimișlia	39. LT "M. Eminescu" Ghindești, Florești
15. Gimnaziul Taxobeni, Fălești	40. LT Chiștelnița, Telenești
16. Gimnaziul Pogănești, Hîncești	41. LT „Olimpii Panov” Taraclia
17. ȘM Șirăuți, Briceni	42. LT "M.Eminescu" Sadaclia, Basarabeasca
18. LT "M.Tarlev" Bașcalia, Basarabeasca	43. LT "N.Donici" Dubăsarii Vechi, Criuleni
19. Gimnaziul Obileni, Hîncești	44. LT "Ion Creangă" Hîrbovăț, Anenii Noi
20. LT "I. Creangă" Cuizăuca, Rezina	45. LT Puhoi, Ialoveni
21. LT "V.Corolenco" Moscovei, Cahul	46. LT Sireți, Strășeni
22. Gimnaziul Bușila, Ungheni	47. LT „S.I.Baranovskii” Copceac, Ceadâr-Lunga
23. LT "Ștefan Ciobanu" Talmaza, Ștefan Vodă	48. LT "M.Eminescu" Sipoteni, Călărași
24. LT "L.Gherman" Zăicani, Rîșcani	49. LT Răzeni, Ialoveni
25. LT "V.Ioviță" Cocieri, Dubăsari	50. LT Congaz, Comrat

Acordarea suportului material pentru copii din familiile social-vulnerabile

Dezvoltarea competențelor echipelor școlare în elaborarea de proiecte care să se axeze pe inițierea și realizarea unor activități extracurriculare interesante și atractive pentru copiii din familiile social-vulnerabile rămăși fără supravegherea părinților

Componenta II

Dezvoltarea abilităților cadrelor didactice pentru eficientizarea lucrului cu copiii din familiile social-vulnerabile (cca 2,74% din fondurile proiectului)

- Programul de formare (pentru echipele celor 50 de școli, desfășurat pe parcursul a 3 zile la Chișinău, cu invitarea a câte un director adjunct pentru probleme de educație și un diriginte din fiecare instituție implicată)
- Dezvoltarea competențelor de consiliere și sprijinire a copiilor din medii social-vulnerabile, în vederea depășirii unor situații dificile, stimulării motivației pentru învățare și dezvoltare personală
- Activitatea de follow-up pentru schimburi de materiale și cunoștințe noi cu colegii de la alte școli implicate
- Certificarea educațională a participanților

Rezultate:

- Crearea unei echipe de 12 formatori cu experiență de lucru în domeniul psihopedagogiei și al integrării copiilor aflați în dificultate
- 100 de directori adjuncți și diriginți instruiți în domeniul organizării activităților extracurriculare centrate pe copil, al dezvoltării personale vizînd sporirea motivației elevilor pentru învățare și dezvoltare
- 446 seturi de carte *Învăță să fii* și *Citind, înveți să fii* donate bibliotecilor școlare;
- Program de formare de 30 ore.

Activități prevăzute pentru perioada următoare:

- Implementarea proiectelor în 50 de instituții
- Monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor
- Efectuarea vizitelor de monitorizare de către formatori și echipa de proiect
- Certificarea echipelor de profesori, care au participat la elaborarea și implementarea proiectului
- Desfășurarea Conferinței de bilanț și împărtășirea experiențelor de implementare cu succes a proiectelor de grant (prezentarea celor mai bune practici, programe extrașcolare etc.)
- Evaluarea și diseminarea rezultatelor proiectului (cca 0,84% din fondurile proiectului)
- Editarea unei broșuri cu scopul de a extinde impactul proiectului în alte comunități școlare.

Coordonator proiect: Lilia Nahaba

3. TRAINING METODOLOGIC PENTRU CADRELE DIDACTICE DE LICEU ÎN CADRUL PROIECTULUI „EDUCAȚIE DE CALITATE ÎN MEDIUL RURAL DIN MOLDOVA / QERAM”

Scopul proiectului: dezvoltarea și actualizarea competențelor metodologice ale profesorilor de liceu.

Finanțator: Banca Mondială

Perioada de implementare: 4 februarie-31 mai 2011

Parteneri: Ministerul Educației, DGÎTS

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonatori proiect: Silvia BARBAROV

Experți-cheie: Tatiana CARTALEANU, Olga COSOVAN, Lia SCLIFOS și Rodica SOLOVEI

CE PRO DIDACTICA a implementat sub-componenta 1.2 a proiectului QERAM: *Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice de liceu*. Această componentă a inclus oferirea unui program de instruire profesorilor de liceu în vederea dezvoltării și actualizării competențelor metodologice, cu accent pe instruirea centrată pe cel ce învață, metode interactive, dezvoltarea gândirii critice, a comunicării și colaborării.

Activități principale:

1. Elaborarea suportului de curs
2. Implementarea programului de instruire pentru formatorii naționali – 24-26 februarie 2011
3. Implementarea programului de instruire cu durata de 3 zile pentru formatorii locali și șefii Centrelor Metodice (cca 800 persoane) – 5-27 martie 2011
4. Organizarea programului de instruire pentru toți profesorii de liceu din mediul rural (cca 9500 persoane) – 28 martie-10 mai 2011

Programul de formare, prevăzut pentru 24 de ore și avînd 7 subiecte, a constituit suportul trainingului metodologic pentru **24 de formatori naționali**. Aceștia, la rîndul lor, au facilitat instruirea a **785 de formatori locali**: cîte 2 delegați din fiecare liceu. În urma activităților din teritoriu, realizate pe parcursul a două luni de zile, au fost instruite **7474 de cadre didactice**. Toți cei antrenați în program, fie formator, fie participant, au primit certificate care confirmă acest fapt.

Activitățile de formare au fost organizate în cîteva etape. Prima – *instruirea a 20 de formatori naționali* – a avut loc în perioada 24-26 februarie și a fost facilitată de cei 4 coautori ai suportului de curs. În cadrul acesteia, s-au testat conținuturile elaborate. Fiecare din activitățile din etapa următoare, destinate *formatorilor locali*, a durat 3 zile. Programul de formare pentru cele 50 de grupe de cadre didactice a avut loc între 5 și 27 martie, Fiecare participant, viitor formator local, a beneficiat de suportul de curs în variantă hard și de un CD cu toate materialele didactice necesare activităților în teren – suport de

curs, chestionar de evaluare finală, model raport formator local, TOR formatori locali – în limbile română și rusă. Pe toată perioada programului, procesul a fost monitorizat de echipa C.E. PRO DIDACTICA, asigurându-se, astfel, condițiile necesare pentru realizarea calitativă a trainingului.

O altă formare, cea mai valoroasă prin numărul de participanți – **7474 de profesori de liceu**, s-a desfășurat, în perioada 15 martie-10 mai, în **375 de licee** din republică, inclusiv în instituțiile cu predare în limba română din localitățile din stînga Nistrului. Activitățile au fost facilitate de **750 de formatori locali** și s-au desfășurat, conform agendei și orarului aprobat de fiecare instituție, în toate raioanele, inclusiv în UTA Găgăuzia.

Rezultate:

1. A fost elaborat suportul didactic necesar pentru instruirea formatorilor naționali, locali și a tuturor cadrelor didactice, care lucrează în clasele X-XII din liceele din țară.
2. A fost asigurată logistica pentru activitățile de formare, inclusiv pentru instruirea formatorilor naționali și locali.
3. Au fost realizate programe de instruire a cîte 24 de ore de formare, în 2 etape:

Etapa 1. Activități de instruire pentru 785 formatori locali

Etapa 2. Activități de instruire pentru 7474 cadre didactice, care lucrează în clasele X-XII din 375 licee rurale din țară.

4. OPTIMIZAREA PREDĂRII LIMBII ROMÂNE ÎN UTA GĂGĂUZIA

Scopul proiectului este de a contribui la o mai bună integrare socială în Republica Moldova a populației școlare alolingve, prin îmbunătățirea predării și învățării limbii de stat în școlile din Găgăuzia.

Finanțator: Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și a Biroului Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei.

Buget: 26 185 EURO

Perioada desfășurării: 15 august-15 Decembrie 2011

Beneficiari: profesorii care predau limba română pentru alolingvi la nivelul primar în instituțiile școlare din UTA Găgăuzia.

Activități principale:

- Proiectarea programului de instruire pentru profesori și elaborarea suportului de curs;
- Oferirea unui program de instruire de 5 zile, în metodologia de predare a limbii române pentru vorbitorii alolingvi la 116 de profesori de limbă română din 50 de școli locale;
- Activitatea de follow-up

Astfel, proiectul s-a axat în special pe oferirea unui program de formare pentru profesorii de limba română din școlile primare din Găgăuzia. Un grup de formatori a fost organizat în acest scop, care, pe lângă programele de formare pentru cadrele didactice au participat la dezvoltarea conceptului programului de formare și a suportului de curs.

Formarea s-a desfășurat în perioadele 10-14 octombrie și 30 octombrie-4 noiembrie 2011 în orașul Chișinău, la sediul Centrului Educațional PRO DIDACTICA. Profesorii participanți au fost înscriși într-un program de formare de 5 zile, care a avut ca scop dobândirea de cunoștințe și a dat posibilitatea de a îmbunătăți și actualiza competențele metodologice de predare-învățare-evaluare a limbii române în școala primară, aplicarea de tehnologii moderne de învățare, axate pe elev. În scopul de a spori eficiența programului de instruire, de a aprofunda și a extinde cadrul experienței cursanților, au fost organizate ateliere de lucru și lecții publice în clasele primare de la câteva licee din Chișinău. În mod tradițional, în cadrul programelor de formare profesională organizate de către Centru, cursanților le-au fost oferite suporturi de curs, pe care le pot folosi oricând în timpul activităților de zi cu zi.

Rezultate:

- 112 profesori (din 116 planificați) au participat la formare
- 110 cadre didactice competente, certificate
- 10 formatori implicați în programul de formare
- Un program de 5 zile de formare și o zi follow-up
- Un hand-out de 60 de pagini pentru curs
- O fișă de curs bazată pe dezvoltarea competențelor metodologice și axată pe elev
- Nivel ridicat de satisfacție a participanților
- Instruirea a fost organizată în timp util (la începutul anului școlar, prin punerea în aplicare a planurilor de învățământ bazate pe dezvoltarea competențelor)
- Grupul-țintă a fost selectat în mod corespunzător – nici-o altă organizație din Republica Moldova (instituție guvernamentală sau ONG), nu a organizat vreodată un curs de formare profesională pentru profesorii care predau limba română ca a doua limbă în școlile primare. Mai mult decât atât, 33% dintre participanții la training nu au mai participat la un program de formare niciodată, și 12%, dintre profesori nu au beneficiat de un program de formare profesională în ultimii 7 ani (chiar dacă acum există o mulțime de schimbări în sistemul de învățământ din Moldova, inclusiv punerea în aplicare a curriculumului modernizat bazat pe competențe)
- Cadrele didactice au devenit mai încrezătoare în ceea ce fac, sînt mult mai optimiste și doresc să contribuie la sporirea calității predării-învățării limbii române.

IV. SERVICII 2011

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit programe de formare în baza licenței (Seria A MMII nr. 028438) acordate de Camera de Licențiere a Republicii Moldova în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa Centrului este formată din colaboratori, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, S.U.A., Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria și alte țări.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², într-o zonă centrală a orașului, și este dotat cu:

- sală de conferințe/bibliotecă, în care pot fi găsite peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor umanistice și exacte, psihologie etc. (în limbile română, rusă, engleză și franceză);
- patru săli pentru cursuri și activități pe grupuri;
- echipament de ultimă oră pentru activitățile de training: retroproiectoare, multimedia, table tip flipchart, copiator, aparat video și audio, calculatoare, imprimante etc.

În anul 2011, din pachetul de programe de formare continuă, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Au fost acceptate solicitări din partea unor grupuri din școli (12-16 persoane) sau înscrieri individuale, pînă la completarea unui grup (16 persoane). Cursurile s-au realizat atît la Centru, cît și în sediul instituției solicitante.

Costul unui program de instruire complexă a fost stabilit în funcție de condițiile solicitate și a acoperit, în primul rînd, cheltuielile de elaborare și oferire a programelor de instruire, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat cîte 2 formatori experimentați. Atît conținuturile, cît și durata cursurilor au fost construite în baza doleanțelor și necesităților participanților.

Informațiile cu privire la alte activități ale Centrului, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: www.prodidactica.md

Pe parcursul anului 2011 echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale, prestînd o gama variată de servicii, inclusiv pentru:

- Colegiul Financiar Bancar, Chișinău – *Competențele și Curriculumul Național Modernizat*;
- Academia de Studii Economice – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*;
- Liceul Teoretic Zubrești, r. Strășeni – *Implementarea curriculumului modernizat. Formare de competențe prin strategii didactice interactive*;
- Grădinița nr.20, sect. Buiucani, Chișinău – *Planificarea strategică. Elaborarea planului de dezvoltare a instituției educaționale*;
- Colegiul Național ce Comerț, Chișinău – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*;
- Servicii Grădinițe – *Managementul educațional. Elaborarea planului de dezvoltare a instituției educaționale, sect. Ciocana*;
- Servicii Grădinițe – *Elaborarea planului de dezvoltare a instituției educaționale, sect. Botanica*;
- Servicii DGÎTS Florești – *Metode și tehnici interactive*;
- Servicii DGÎTS Ungheni – *Program complex de formare continuă pentru învățători*;
- Servicii DGÎTS Ungheni – *Program complex de formare continuă pentru profesorii de educație tehnologică*;
- Servicii Soroca – *Cunoașterea de sine și comunicarea interpersonală*;

- Școala Internat Hîncești – *Stilurile de educație*;
- Școala Internat Hîncești – *Proiectarea didactică*;
- Baccealia, r. Căușeni – *Evaluarea continuă la clasă*;
- Tîrnova, Dondușeni – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*;
- DGÎTS Soroca – *Managementul strategic*;
- DGÎTS Rîșcani – *Program complex pentru învățători. Psihopedagogie și didactici particulare*;
- DGÎTS Rîșcani – *Program complex pentru educatori. Psihopedagogie și didactici particulare*;
- DGÎTS Orhei – *Program complex pentru învățători. Psihopedagogie și didactica disciplinelor*;
- LT Logănești, Hîncești – *Program complex pentru cadre didactice*;
- Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu” – *Evaluarea rezultatelor academice și ale competențelor studenților*;
- DGETS Leova – *Implementarea curriculumului modernizat la limba și lit. română*;
- LT „Gr.Vieru” Băcioi, mun.Chișinău – *Program complex de formare a cadrelor didactice*;
- LT “Litterarum”, Chișinău – *Program complex de formare a cadrelor didactice*;
- DGETS Soroca – *Program de formare pentru învățători. Didactica disciplinelor*;
- DGETS Dondușeni – *Program complex de formare pentru învățători*;
- DGETS Ungheni – *Program complex de formare pentru învățători*;
- DGETS Ungheni – *Program complex de formare pentru profesorii de limba și literatura română*;
- Gimnaziul Codreanca, Strășeni – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*.

Echipa de formatori implicați:

Ludmila Afteni, Stela Baltag, Viorel Bocancea, Lidia Beznițchi, Nina Bernaz, Elena Cartaleanu, Tatiana Cartaleanu, Rodica Calistru, Olga Cosovan, Pavel Cerbușca, Tamara Cerbușca, Elena Dubinin, Rodica Eșanu, Victor Efrim, Galina Filip, Viorica Goraș-Postică, Gheorghe Gîrneț, Rodica Solovei, Lia Sclifos, Daniela State, Victor Sînchetru, Livia State, Sergiu Timotin, Angela Tomiță, Oxana Șevcenco, Svetlana Șișcanu, Mariana Marin, Livia Mărginean, Nina Mîndru, Tatiana Moca, Viorica Rotaru, Natalia Zotea.

Total cursanți: 957 de persoane

Coordonator program: Lilia Nahaba

V. PAIDEIA – CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE

În octombrie 2011 a fost relansată activitatea Clubului de Dezbateri Educaționale **PAIDEIA**, organizat în incinta CE PRO DIDACTICA.

În cadrul acestor activități au fost propuse profesorilor de la toate disciplinele școlare subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele înaintate au provocat discuții și dezbateri constructive, schimb eficient de opinii și experiență. Atmosfera plăcută și degajată, competența și profesionalismul facilitatorilor, interesul participanților pentru subiectele discutate au contribuit la desfășurarea cu succes a acestor activități.

Printre subiectele abordate se numără:

- Formarea competențelor de cercetare la elevi;
- Transdisciplinaritatea în formarea competențelor;
- Designul unității de învățare;
- Strategii de formare a competenței de comunicare orală și scrisă. Ludicul, strategie de motivare a elevilor;
- Competența de a învăța să înveți versus învățarea utilizând schemele.

Participanți: peste 100 de cadre didactice de la diverse instituții de învățământ atât din municipiul Chișinău, cât și din alte localități

Coordonator program: Lilia Nahaba

VI. REVISTA DIDACTICA PRO

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Danil BOGDEA, redactor; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2011 au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională DIDACTICA PRO..., într-un tiraj de 1200 de exemplare fiecare.

Revista a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, USP-PRESA, PRESS INFORM-CURIER), avînd cca 1100 de abonați.

Nr. 1 *Formare de competențe*

- Învățămîntul centrat pe competențe: abordare teleologică
- Aspecte metodologice ale formării competenței școlare la lecțiile de biologie
- Competența lexicală, o necunoscută
- Resurse metodologice pentru formarea competențelor
- Realizarea *proiectului* în cadrul orelor de biologie etc.

Nr. 2 *Din nou despre competențe*

- Competența educațională – valoare, obiectiv și finalitate
- Managerul de proiect: competențe reclamate de piața educațională
- Aspecte metodologice ale formării competenței școlare la lecțiile de chimie
- Context prietenos la gen în școală
- Formarea atitudinii pozitive față de natură la preșcolari etc.

Nr. 3 *Competențele-cheie și educația permanentă*

- Experiența învățării
- Aspecte metodologice ale formării competenței școlare la lecțiile de fizică
- Competențele educației lingvistice și literare
- Formarea inițială a lucrătorului de tineret
- Filozofia practică a familiei etc.

Nr. 4 *Competențe versus obiective*

- Dezvoltarea curriculumului școlar prin perspective principiului optimizării
- Modelul CECERE – instrument de proiectare constructivistă a activității educaționale
- Educația axată pe competențe în formarea inițială a specialiștilor din domeniul construcții
- Rolul interdisciplinarității *Matematică-Informatică*
- Calculatorul la ora de dirigențe etc.

Nr. 5-6 *Educație nonformală*

- Leadership educațional
- Educație pentru timpul liber
- Proiectarea atelierelor ca formă de organizare interactivă
- Formarea competenței de formulare a problemelor în învățămîntul matematic primar
- Strategii euristice de învățare eficientă a matematicii
- Competența-cheie a învăța să înveți
- Formarea competenței de formulare a problemelor în învățămîntul primar etc.

VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

Leadership educațional – o provocare pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

Coordonatoare: Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Rima BEZEDE

Cuprins:

- Introducere
- Proiectul internațional *Leadership educațional: o nouă provocare pentru dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice*
- Cronică de proiect
- Aspecte educative ale leadershipului paideutic
- Cultura organizațională
- Proiectul de dezvoltare profesională – oportunitate pentru a deveni lider
- Formarea competențelor de comunicare în limba engleză prin explorarea inteligențelor multiple
- Valorificarea inteligențelor multiple la orele de limbă și literatură română (clasa a IX-a)
- Formarea competenței de a învăța să înveți prin stimularea motivației de învățare
- Abordarea interdisciplinară a orelor de chimie
- Îmbunătățirea relației profesor-elev ca dimensiune a managementului clasei
- Dezvoltarea abilităților de comunicare la lecțiile de limba engleză
- Abordarea interdisciplinară a educației pentru un mod sănătos de viață
- Eficientizarea strategiilor didactice în cadrul orelor de limba engleză
- Cum poate deveni matematica atractivă pentru elevii de gimnaziu
- Optimizarea activităților diferențiate în cadrul orelor de limba rusă
- Învățarea creativă în cadrul orelor de limba și literatura română în ciclul primar
- Utilizarea softului educațional și a tablei interactive la lecțiile de chimie
- Dezvoltarea creativității elevilor prin utilizarea metodelor interactive la lecțiile de limba engleză
- Stimularea analizei și sintezei în gândirea matematică prin intermediul rezolvării problemelor cu text
- Aplicarea tehnologiilor informaționale în asigurarea unui management de calitate
- Activitatea de dezvoltare în cadrul leadershipului educațional. Instrumente pentru desfășurarea și monitorizarea cercetărilor aplicative
- Ingrediente cheie pentru ridicarea performanței școlii prin exercitarea capacităților de lider ale profesiorilor.

